

БЪЛГАРСКА АКАДЕМИЯ НА НАУКИТЕ
НАЦИОНАЛЕН ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

МЕСЕЧЕН
ХИДРОМЕТЕОРОЛОГИЧЕН
БЮЛЕТИН

АВГУСТ
2017 г.

СОФИЯ

УВАЖАЕМИ СПЕЦИАЛИСТИ И РЪКОВОДИТЕЛИ,

Вие разполагате с поредния месечен хидрометеорологичен бюлетин. В него е направен месечен обзор на основни процеси и явления от метеорологична, агрометеорологична, хидрологична и екологична гледна точка за територията на страната. Оперативната информация, набирана от националната мрежа на НИМХ, дава възможност за бърза и обща преценка на влиянието на тези явления и процеси върху различни сфери на икономиката и обществения живот, за вземане на оптимални управленски решения и повишаване на икономическата полза от стопанската дейност и комфорта на живота.

Месечният бюлетин се публикува в ИНТЕРНЕТ на адрес: <http://www.meteo.bg>.

Подходяща информация за изследователски, юридически и бизнес цели, преминала през стандартен контрол, може да се получи чрез официална заявка до НИМХ, дадена на същия адрес.

НАЦИОНАЛНИЯТ ИНСТИТУТ ПО МЕТЕОРОЛОГИЯ И ХИДРОЛОГИЯ

е основно оперативно и научноизследователско звено при БАН в областта на метеорологията агрометеорологията и хидрологията с дейност от национално и международно значение, осигуряваща:

- методическо и техническо поддържане и развитие на националната метеорологична, агрометеорологична и хидрологична мрежа от станции за измервания и наблюдения с изграждане и управление на съответните бази данни за нуждите на оперативни и изследователски задачи, за национални и международни бюлетини и годишници;
- сезонни, месечни, средносрочни, краткосрочни и свръхкраткосточни прогнози на времето и състоянието на морето, речните и подземни води, динамиката на водните запаси в почвата, фенологичното развитие и формирането на добиви от земеделските култури, предупреждения за опасни и особено опасни метеорологични явления, оценка на нанесени щети и повреди от метеорологични явления върху селското стопанство;
- изследване на климатичните ресурси, колебанията и измененията на климата, свързаните с това неблагоприятни явления и влиянието им върху различни сфери на стопанската дейност;
- метеорологични аспекти на замърсяването на въздуха, физични процеси в атмосферния граничен слой, атмосферни дифузионни модели, мониторинг на радиоактивност на атмосферата и валежите, химизъм на валежите, системи за ранно предупреждение за замърсяване на въздуха;
- осигуряване с научно-приложни изследвания, експертни оценки, разработки и методики на различни дейности в селското стопанство, транспорта, енергетиката, строителството, туризма, проектирането, водното стопанство, търговията, екологията, гражданската защита и други изследователски разработки в областта на природните и инженерните науки;
- обучение на специализанти, дипломанти и докторанти, в сферата на компетентност на НИМХ;
- участие в глобалния и регионалния (VI регион Европа, към СМО) обмен на данни, информации и прогнози по програмите, координирани от Световната метеорологична организация (СМО), ЮНЕСКО, ЕС и други.

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

I.1. Синоптична обстановка

I 2. Температура на въздуха

I.3. Валежи

I.4. Силен вятър

I.5. Облачност и слънчево греене

I.6. Особени и опасни метеорологични явления

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

III. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

I. ПРЕГЛЕД НА ВРЕМЕТО

1. СИНОПТИЧНА ОБСТАНОВКА

1-6.VIII: Баричното поле е антициклонално. България е далеч от активните атмосферни процеси. Времето е слънчево и горещо с температури между 35 и 41°C. На 5.VIII на отделни места се развива купесто-дъждовна облачност и падат краткотрайни валежи с гръмотевични бури.

7-9.VIII: Атмосферното налягане се понижава и баричното поле става циклонално, привечер и през нощта срещу 8.VIII преминава размит студен атмосферен фронт. На места превалява и прегърмява. Температурите се понижават. След преминаването на атмосферния фронт налягането отново се повишава и на 9.VIII полето е антициклонално. Времето е с разкъсана облачност, по-значителна - в следобедните часове над югозападните и планинските райони, където на отделни места превалява и прегърмява.

10-14.VIII: Налягането се понижава и полето става циклонално. В началото преобладава слънчево време с временни увеличения на облачността. Вечерта на 12.VIII и на 13.VIII преминава студен атмосферен фронт и на много места има валежи и гръмотевични бури. Температурите значително се понижават. На 14.VIII е хладно и ветровито с променлива облачност, по-значителна - над източните райони, където на места превалява. След преминаването на фронта налягането се повишава, но полето остава циклонално.

15-20.VIII: В разрито барично поле преобладава слънчево време с временни увеличения на облачността, но само на отделни места превалява. Температурите постепенно се повишават. На 19-20.VIII е предимно слънчево и горещо.

21-22.VIII: Налягането се понижава, баричното поле е циклонално. Преминава студен атмосферен фронт. От запад на изток на места има валежи. Температурите отново значително се понижават. На 22.VIII налягането се повишава и от запад се изгражда гребен. Валежите спират, най-късно - в източните райони.

23-28.VIII: През повечето дни баричното поле е антициклонално. Времето е предимно слънчево. Температурите постепенно се повишават и през последните дни от периода на места отново достигат 37-38°C. На 28.VIII въздушната маса се лабилизира и след обяд се развива купесто-дъждовна облачност и на места превалява и прегърмява.

29.VIII: Баричното поле е циклонално. Преминава студен атмосферен фронт и на много места има валежи. Температурите се понижават, на места - с 10-15°C.

30-31.VIII: След преминаването на атмосферния фронт, налягането се повишава и баричното поле става антициклонално. Облачността намалява и се установява слънчево време. Температурите постепенно се повишават.

Метеорологична справка за месец август 2017 г.

Станция	Температура на въздуха (°C)						Валеж (mm)				Брой дни с			
	T _{cp}	δT	T _{max}	Дата	T _{min}	Дата	Сума	Q/Qn	макси- мален	Дата	валеж (mm)		вятър ≥ 14 m/s	Гръмоте- вици
											≥ 1	≥ 10		
София	22.2	2.7	35.4	6	6.5	24	29	57	13	14	4	2	0	5
Видин	23.6	2.1	40.0	5	8.4	24	50	138	22	13	4	3	1	3
Монтана	24.1	2.5	39.0	4	8.5	24	32	68	17	13	2	2	1	2
Враца	23.9	2.5	37.2	5	11.8	24	24	38	17	14	3	1	1	2
Плевен	24.4	2.1	37.6	5	8.7	24	29	59	27	21	2	1	0	0
В.Търново	24.0	2.9	38.2	6	9.4	25	4	6	4	30	1	0	0	0
Русе	25.1	2.3	39.3	4	12.0	24	27	51	11	22	4	1	1	2
Разград	23.2	2.7	36.4	6	10.1	24	47	99	22	22	4	2	1	1
Добрич	22.4	2.9	36.8	5	8.0	31	7	16	4	30	2	0	0	2
Варна	24.4	2.7	35.3	6	14.0	31	14	45	13	30	2	1	0	2
Бургас	24.1	2.0	34.0	6	13.9	31	14	51	7	30	3	0	4*	0
Сливен	25.1	2.9	37.2	5	12.5	23	14	37	5	7	4	0	8	3
Кърджали	24.7	2.4	37.3	6	8.5	24	17	54	13	22	2	1	6*	2
Пловдив	25.3	3.3	39.0	6	10.0	25	9	24	8	14	2	0	2	2
Благоевград	24.8	3.1	39.0	5	8.4	25	19	51	12	13	4	1	1	4
Сандански	27.1	3.0	40.8	6	13.1	23	15	45	13	30	2	1	3	4
Кюстендил	23.3	2.9	39.0	6	5.8	25	19	48	17	13	2	1	1	4

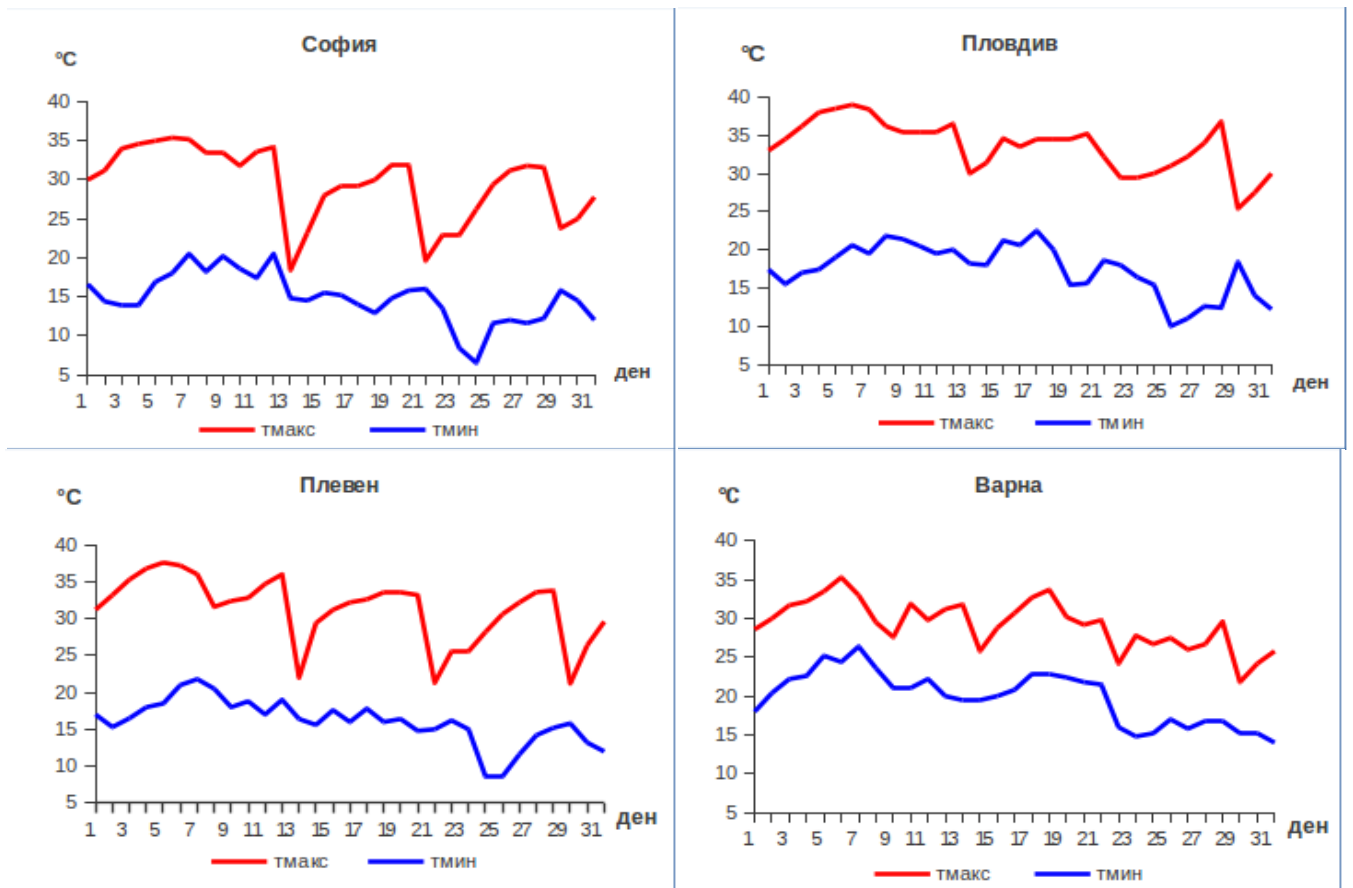
δT - отклонение от месечната норма на температурата; Q/Qn - процентно отношение на месечната сума валеж спрямо нормата. Нормите са изчислени по данни за периода 1961-1990 г. * - броят на дните със силен вятър за станции Бургас и Кърджали е определен при постигната максимална скорост на вятъра ≥ 16 m/s.

2. ТЕМПЕРАТУРА НА ВЪЗДУХА

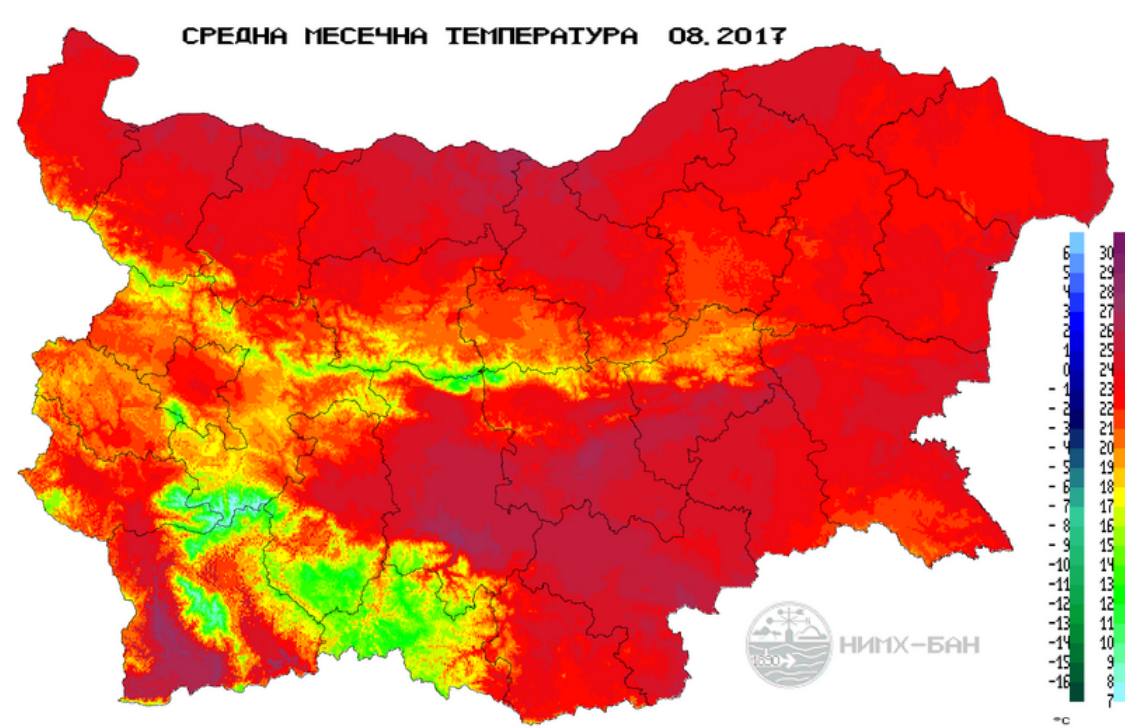
Средните месечни температури са предимно между 18 и 27°C. По планинските върхове средните месечни температури са между 7.7°C (Мусала) и 15.3°C (Рожен). Месец август е най-топъл в Сандански (средна месечна температура 27.1°C), и най-студен в Чепеларе (средна месечна температура 16.3°C). Средните месечни температури имат отклонение от месечната норма между +0.5 и +3.9°C.

През периодите 1-12.VIII, 15-19.VIII и 27-28.VIII е относително топло със средни денонощни температури между 1 и 7°C над месечната норма средно за страната. През периодите 22-24.VIII и 29-31.VIII е относително студено със средни денонощни температури между 1 и 3°C под месечната норма средно за страната. През останалите дни е с температури близки до нормата. Най-студено е в Чепеларе на 24.VIII (средна денонощна температура 10.4°C). Най-топло е в Сандански на 6.VIII (32.4°C).

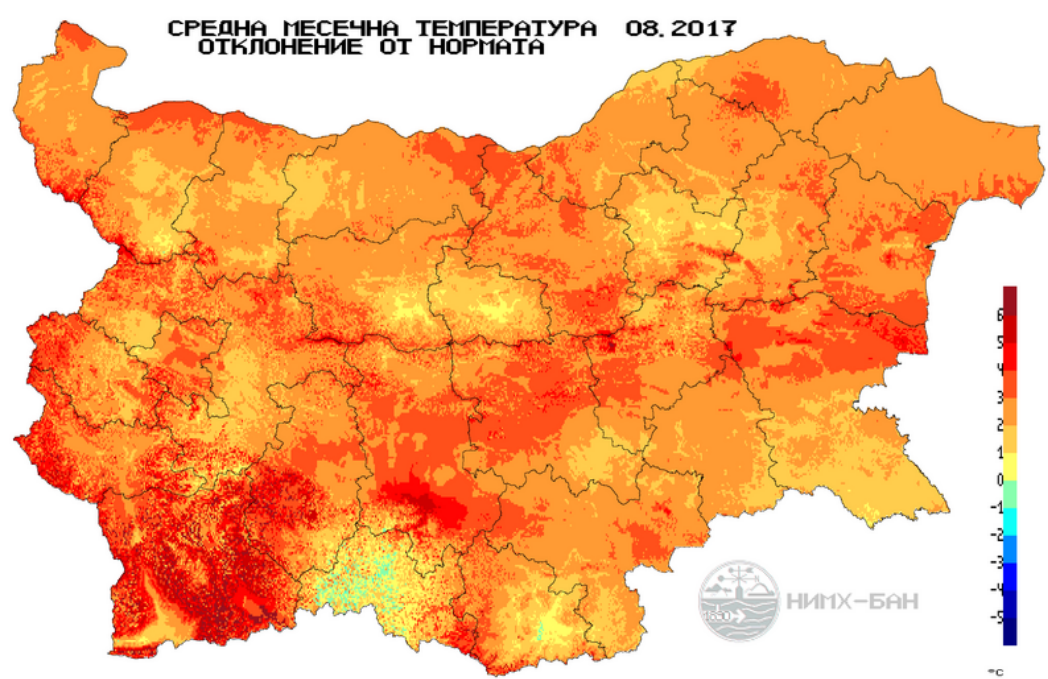
В по-голямата част от страната най-високите максимални температури са между 35 и 40°C и са постигнати през периода 4-6.VIII (Сандански 40.8°C на 6.VIII). По Черноморието и по високите котловинни полета най-високите максимални температури са между 31 и 36°C. Най-ниските минимални температури са между 4 и 15°C и са измерени през периода 23-25.VIII или на 31.VIII (Чепеларе, 1.8°C на 25.VIII).

Температура на въздуха (°C) през август 2017 г. в някои градове.

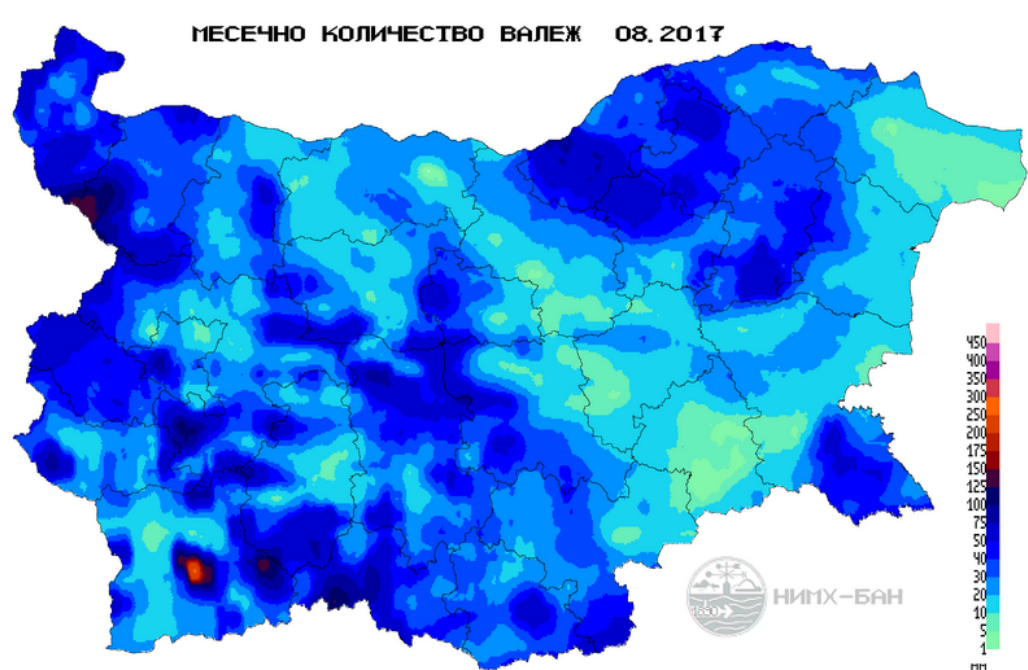
Средна месечна температура на въздуха (°C), август 2017 г.

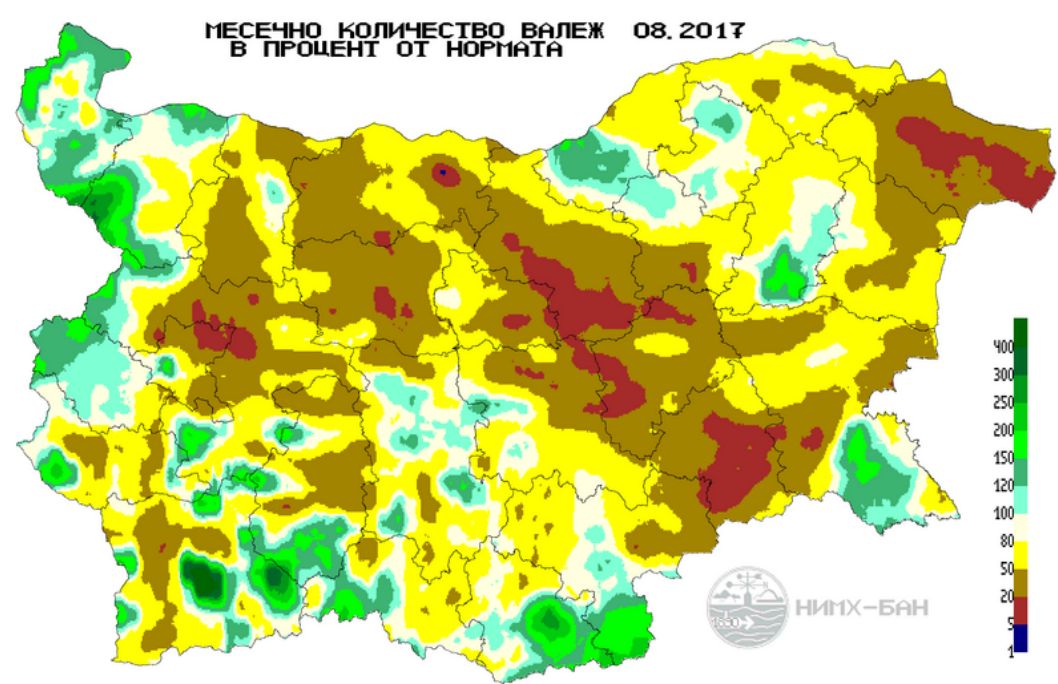
Средна месечна температура - отклонение от нормата (°C), август 2017 г.

3. ВАЛЕЖИ

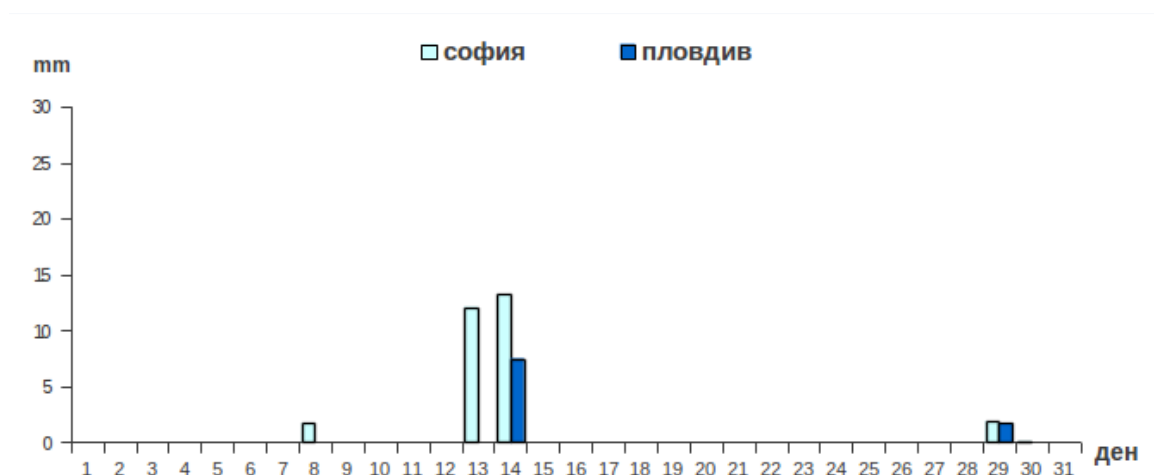
Месечните суми на валежите са предимно между 6 и 120% от месечната норма (В. Търново – 6%). Само в няколко станции от Северозападна и Югоизточна България има месечни суми на валежите между 120 и 249% от месечната норма (Крумовград – 249%). Без валежи е през периодите 1-5.VIII, 10-12.VIII и 18-20.VIII, 23-28.VIII и на 31.VIII. Най-масови са валежите през периодите 12-14.VIII, 21-23.VIII и 28-30.VIII. Най-обилни са валежите на 12-13.VIII в Северозападна България, където на много места са постигнати 24-часови количества валеж между 30 и 60 mm. Най-голямото 24-часово количество валеж е измерено в Чипровци на 13.VIII (121 mm от дъжд и град). Броят на дните с валеж над 1 mm е между 1 и 4. Броят на дните с валеж над 10 mm е между 0 и 3.

Площно разпределение на месечните количества валеж (mm), август 2017 г.

Месечни количества валеж в процент от нормата, август 2017 г.

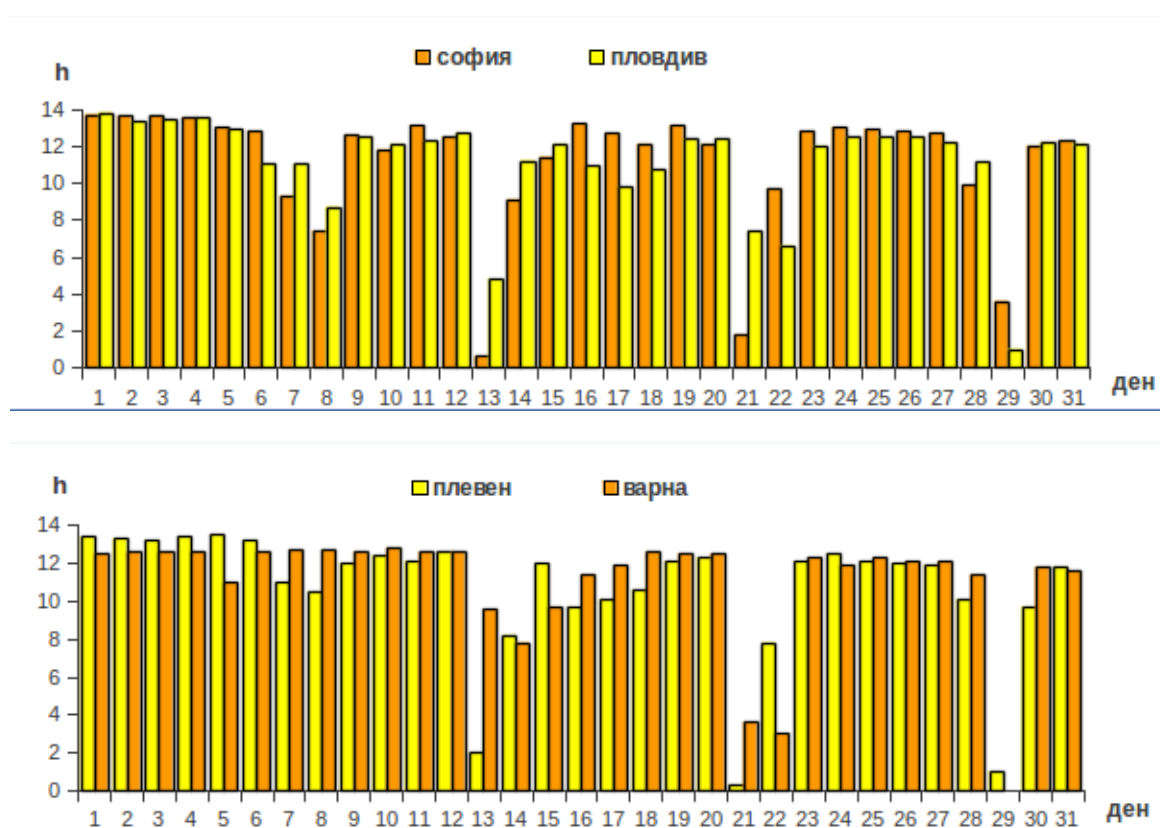
Денонощни количества валеж (mm) през август 2017 г.

4. СИЛЕН ВЯТЪР

На 12-13.VIII има условия за силен (14 m/s и повече) северозападен вятър главно в Дунавската равнина, Горнотракийската низина, Източна България и по долината на Струма. В Югоизточна България продължава да има условия за силен североизточен вятър и през периода 14-17.VIII. На 21.VIII отново има условия за силен северозападен вятър предимно по чувствителни места в Източна България. На 28.VIII главно в чувствителни на вятър станции в Източна България има силен вятър от южна четвърт, а на 29-30.VIII – от северна четвърт. В други дни също има временно усилване на вятъра на места по време на гръмотевични бури. По високите планински върхове духа много силен вятър предимно през периода 15-17.VIII. Броят на дните със силен вятър е главно между 0 и 3, но в Югоизточна България достига до 6-8.

5. ОБЛАЧНОСТ И СЛЪНЧЕВО ГРЕЕНЕ

Средната облачност е между 1 и 4 десети, което е около месечната норма. Броят на ясните дни е между 8 и 23, което е около нормата в широки граници. Броят на мрачните дни е между 0 и 4, което е около нормата.

Слънчево греене (в часове) през август 2017 г.

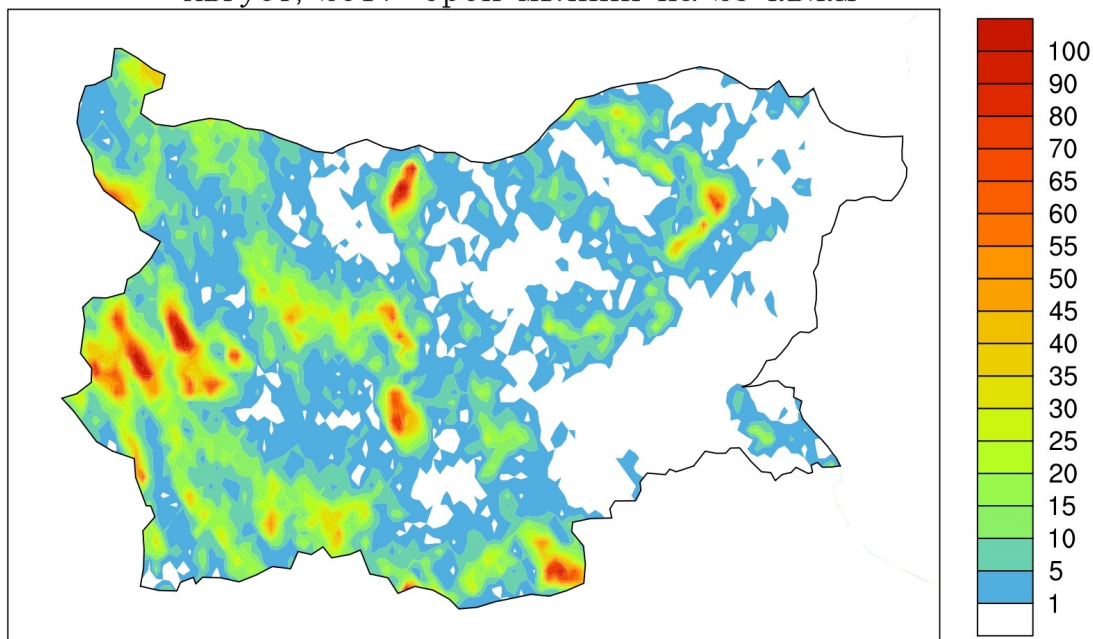
6. ОСОБЕНИ И ОПАСНИ МЕТЕОРОЛОГИЧНИ ЯВЛЕНИЯ

Мъгли/димки са регистрирани в 7 дни от месец август в отделни равнинни станции (през август 2016 г. – 8 дни). Във високопланинските метеорологични станции на вр. Мусала, вр. Ботев, Черни връх, вр. Мургаш и вр. Рожен мъгли, или по-точно облачна среда, са отбелязани в 19 дни от месеца (срещу 27 дни през 2016 г.).

Гръмотевична дейност е наблюдавана в 13 дни от месеца. За сравнение през август 2016 г. са регистрирани 12 дни с гръмотевични бури. Най-масови са гръмотевичните бури на 12-13.VIII, регистрирани в 26 станции от синоптичната мрежа, разположени в 17 области на страната.

През август **градушки** са паднали в 5 дни от месеца (съответно 9 дни през 2016 г.). Регистрираните валежи от град през месеца нямат масов характер.

Август, 2017 – брой мълнии на 25 кв.км

Особено опасни явления

Продължителното засушаване и през август създава благоприятни условия за **пожари**, които нанесоха щети предимно в Благоевградска област и югоизточните райони на страната. През първата седмица на месеца (**01-06. VIII**), характеризираща се с горещо и сухо време, пожари възникнаха на много места в страната. Най-тежка бе ситуацията край село Изворище, Бургаско, където, поради силния вятър, възникналият на **02.VIII** в ниви край селото пожар се разрастна и засегна и селскостопански постройки, къщи и широколистни гори в околността. Разрастването на пламъците в близост до пътното платно наложи затварянето на шосето Банево-Изворище.

07-08. VIII – Мощни гръмотевични бури се разразиха на отделни места в Западна България и района на Родопите. По данни на медиите в рамките на денонощие, мълнии убиха 3 и раниха 2 човека в София, Добринище, с. Маноле (Пловдивско) и край яз. „Широка поляна“. На **07.VIII**, в следобедните часове, пороен дъжд наводни някои от южните райони на София и предизвика хаос в трафика.

12-13.VIII – Мощни конвективни бури, придружени от проливен дъжд и на места и градушки, нанесоха щети главно в отделни райони на Северозападна България. Най-тежко пострада с. Железна, Монтанско, където градушка с големина на лешник и проливен дъжд унищожиха напълно насажденията и превърнаха улиците в реки.

16-19. VIII – Няколко пожара бушуваха в Странджа-Сакар. Най-продължителен бе пожарът в Тополовградско, между селата Княжево и Срем, където, заради силния вятър, сухото време и високите температури, пламъците отново се разпалваха и затрудняваха потушаването на огъня. По

данни на областната управа в Хасково само за 2 денонощия са унищожени 10 000 дка площи, заети от широколистна, смесена гора, сухи треви и храсти.

24-29. VIII – Голям пожар унищожил над 13 000 дка иглолистни и широколистни гори в района на Кресненското дефиле. Горещото време, силният вятър и труднодостъпният терен затрудниха максимално овладяването на стихията. Евакуирани бяха хората от 3 села в района. Има и пострадали жилищни сгради и селскостопански постройки. По данни на експерти щетите са за над 15 млн. лева, а за възстановяването на гората ще са нужни около 50 години.

03.VIII. Пожарът край с. Банево, Бургаско. **13.VIII.** Градушка в Монтана
(снимка:Аз, репортерът, ВТV)

(снимка:ИА Фокус)

28.VIII. Пожарът край Кресна
(снимка:darik.news)

II. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА, ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ И ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

1. СЪСТОЯНИЕ НА ПОЧВАТА

През първото десетдневие на август агрометеорологичните условия се определяха от сухо и горещо време. Вследствие на високата евапотранспирация и отсъствието на валежи със стопанско значение настъпи понижение на почвените влагозапаси в 50 и 100 cm слой. На много места в полските райони на страната влагозапасите бяха ниски - под 55-60% от ППВ. Изключения имаше в агростанциите Долен Чифлик, Ямбол, Пловдив, Хасково, където нивото им в 50 и 100 cm слой бе по-високо - между 60 и 70% от ППВ. В края на десетдневие в част от североизточните (агростанция Царев брод) и отделни южни райони (Кюстендил, Сливен) липсваше продуктивна влага в целия еднометров почвен слой. Падналите валежи през последните дни от първото десетдневие бяха локални, без стопанско значение - под 5 l/m². Изключение прави района на Чирпан, където беше измерен валеж от 23 l/m².

В началото на второто десетдневие настъпи лабилизиране на времето и краткотрайна промяна в агрометеорологичните условия. На отделни места в Западна България падналите значителни валежи (Новосело - 48 l/m², Видин - 50 l/m², Лом - 32 l/m², Монтана - 30 l/m², Драгоман - 29 l/m², София - 25 l/m², Кюстендил - 19 l/m²) подобриха влагозапасите в горните почвени слоеве. В останалата част от страната валежите бяха под 4-5 l/m² или липсваха такива. В края на десетдневие на места в югоизточните райони нямаше продуктивна влага в горните и в по-дълбоките почвени слоеве. Към 17.VIII почвените влагозапаси при окопните култури в 100 cm слой в полските райони бяха ниски - под 60% от ППВ. Изключения имаше на места в северозападните райони, в Североизточна България (Силистра, Главиница, Търговище) и в част от Тракийската низина (Пловдив, Пазарджик), където нивото на влагозапасите бе между 60 и 70% от ППВ.

През периода 17-27.VIII, до следващото определяне на почвените влагозапаси, валежи със стопанско значение паднаха в районите на Плевен - 28 l/m², Разград - 22 l/m², Русе - 12 l/m², Силистра - 34 l/m². Тези валежи, закъснели за някои късни окопни култури, увеличиха влагата в горните почвени слоеве и подобриха условията за провеждане на дълбока оран и предсеитбените обработки на площите, предвидени за засяване със зимна рапица. В 100 cm слой съществена промяна в нивата на влагозапасите от тези - измерени на 17.VIII не бе наблюдавана.

В южните райони валежите бяха оскъдни или липсваха такива, което доведе до задълбочаване на дефицита на почвена влага.

През последните дни на август (29-30.VIII) падналите валежи на много места в страната бяха без особено стопанско значение, между 5-10 l/m². Изключение имаше в отделни райони от Североизточна България. В района на Шумен, където бе регистриран валеж от 23 l/m², почвените влагозапаси претърпяха положителна промяна.

2. СЪСТОЯНИЕ НА ЗЕМЕДЕЛСКИТЕ КУЛТУРИ

Екстремно високите температури през първото десетдневие на август, с максимални стойности на много места в полските райони на страната до 39°C (Ново село, Монтана, Ловеч, Свищов, Русе, Кюстендил, Благоевград, Елхово, Карнобат, Хасково, Чирпан), а в отделни райони – до 40-41°C (Видин, Лом, Сандански), поставиха в състояние на топлинен стрес част от късните земеделски култури. Задържалото се сухо и горещо време през десетдневиято причини повреди при някои зеленчукови култури, които се изразяваха в окапване на цветовете и завръзките при домати, краставиците, пипера и др., а на места - и преждевременен листопад при някои дървесни видове.

Наднормените температури доведоха до скъсяване на междуфазните периоди в развитието на късните пролетни култури. През първото десетдневие на август при царевицата, в зависимост от ранозрелостта ѝ, протичаха различни фази. Ранните хибриди встъпиха във възрастна и пълна зрелост, а при средноранните – протичаше наливане на зърното и фаза млечна зрелост. При късните хибриди царевица се наблюдаваха фазите - изметляване, цъфтеж на метлицата, изсвиляване и потъмняване на свилата. През десетдневиято при слънчогледа протичаше наливане на семената. На отделни места (агростанциите Бъзовец, Долен Чифлик) част от посевите встъпиха във фаза узряване.

След сухото и горещо време през първата половина от второто десетдневие настъпи краткотрайно захлаждане. На 13 и 14.VIII стойностите на максималните температури се понижиха съществено, на места в Западна България с 10-12°C. Падналите валежи в западните райони на страната се отразиха освежаващо на вторите култури, зеленчуците от късното полско производство и на късните хибриди царевица. На много места в Източна и Южна България дефицитът на влага налагаше увеличение на поливните норми при късните хибриди царевица.

През повечето дни от втората половина на август агрометеорологичните условия се определяха от относително сухо време и температури близки до климатичните норми. В средата на

август средноранните хибриди царевица встъпиха във въсърна и пълна зрелост. В края на второто десетдневие при слънчогледа и соята се наблюдаваше масово фаза узряване. При по-късните сортове лози протичаше прошарване (омекване) на зърната. Част от десертните сортове (Болгар, Брестовица) встъпиха в консумативна зрелост. В резултат на наднормените летни температури в югозападните райони (Петрич, Сандански) ранните бели винени сортове грозде (Мускат отонел и Шардоне) достигнаха технологична зрелост по-рано от обичайните срокове.

Падналите валежи в началото и края на третото десетдневие на август закъсняха за някои от полските култури. Вследствие дефицита на влага част от посевите с царевица на места в южните райони бяха с недобре озърнени кочани, което наложи тяхното силажиране.

В края на третото десетдневие част от среднокъсните хибриди царевица встъпиха във въсърна зрелост. При късните хибриди протичаше фаза млечна зрелост. При памука се наблюдаваше масово разпукване на плодните кутийки. В края на месеца в южните райони при бадема и ореха се наблюдаваше начало на фаза узряване.

3. ХОД НА ПОЛСКИТЕ РАБОТИ

По климатични данни август е най-сухия месец от годината, поради което приоритетни дейности през този месец са поливането на късните хибриди царевица, късните зеленчуци и вторите култури и опазването на реколтата и горите от пожари. И тази година пожари унищожиха над 130 хиляди декара предимно гори и пасища и около 400 декара лозови насаждения в Сопот. През месеца по-рано от обичайните срокове започна гроздобера на десертните и белите винени сортове грозде, поетапно се прибираше реколтата от летните сортове овошки. През второто десетдневие на август започна жътвата на слънчогледа.

III. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ И РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

1. КИСЕЛИННОСТ НА ВАЛЕЖИТЕ

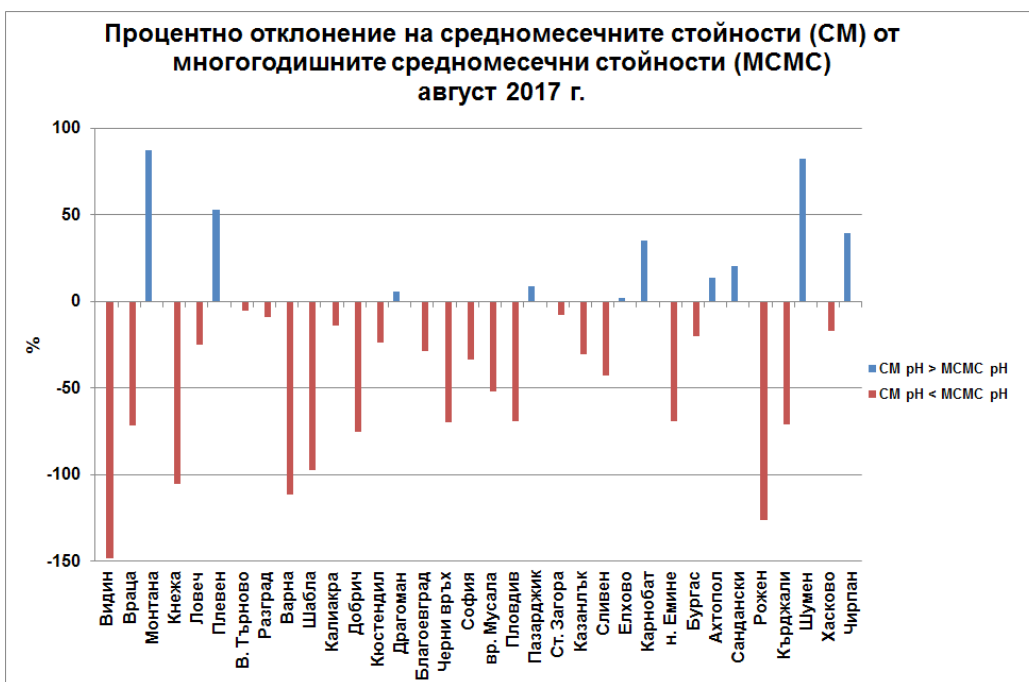
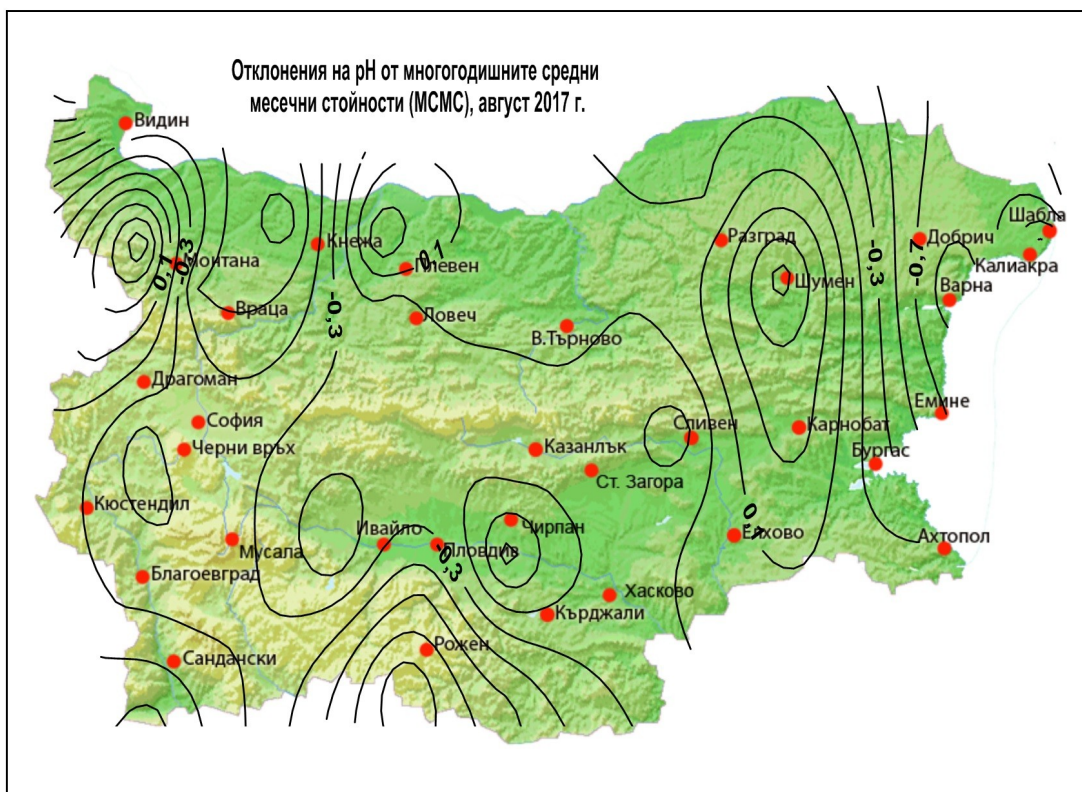
Мрежата за мониторинг на химическия състав на валежите към НИМХ се състои от 34 станции на територията на цялата страна. Проби се събират 4 пъти в денонощието в основните синоптични срокове (0, 6, 12, 18 UTC). В момента на пробонабирането се измерва рН на валежа и стойностите се предоставят в реално време.

Стойностите, спрямо които се оценява киселинно-алкалния състав на валежите, са: $pH < 5$ – киселини, $pH > 6$ – алкални, $5 \leq pH \leq 6$ – неутрални. Друг показател за оценка са многогодишните средни месечни стойности на рН за всяка станция. Те съдържат в себе си влиянието на подоблачния слой и характеристиките на водата в облака, която се извалява, т.е. тези стойности отразяват най-вероятните локални и адвективни фактори, които влияят на състава на валежа за дадения месец от годината. От статистическа гледна точка може да се очаква, че средните стойности за конкретния месец, който разглеждаме, ще се доближават до многогодишните средни месечни стойности.

През месец август е имало валежи във всички станции от мрежата на НИМХ. Измерена е киселинността на 93.6 % от количеството на всички паднали валежи. Неизследвани са малките валежи и случаите на валеж при силен вятър по високите върхове на планините, когато събраните количества са недостатъчни за анализ.

В 29.4 % от станциите измерените стойности са по-високи от съответните многогодишни средни месечни стойности (МСМС) на рН за август, изчислени за периода 2002 – 2016 г. В 70.6 % от станциите те са по-ниски. По-високи от типичните са стойностите измерени в станциите Монтана, Пловдив, Драгоман, Пазарджик, Карнобат, Ахтопол, Елхово, Сандански и Чирпан.

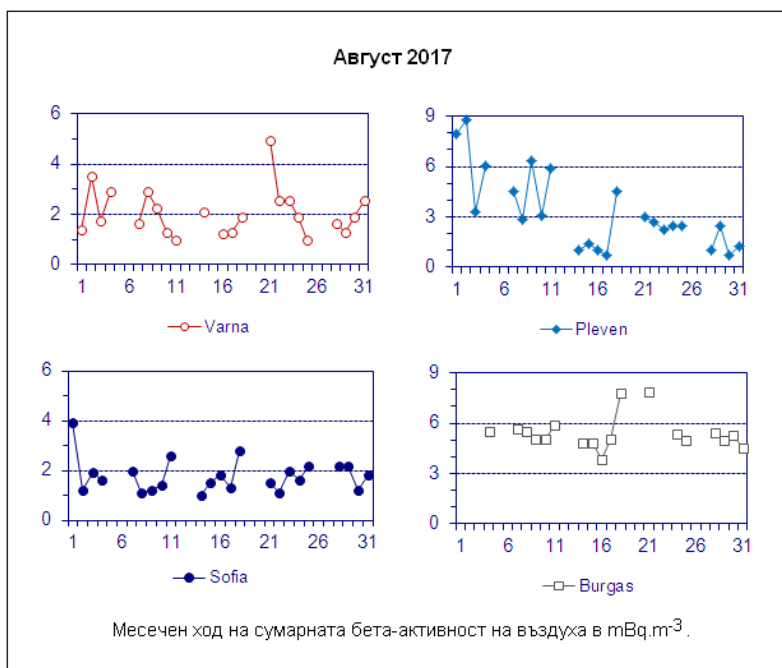
През август 32.4 % от средните месечни стойности на рН са в киселинната област на скалата, 8.8 % са алкални и 58.8 % от тях са неутрални. Слабо киселинни са валежите в станциите Враца, Ловеч, Щабла, Благоевград, Черни връх, София, Мусала и Рожен. Слабо алкални са валежите, измерени в станциите В. Търново и Елхово. Най-киселинни са средномесечните стойности за станция Видин, а най-алкални – в Шумен.

2. РАДИОАКТИВНОСТ НА ВЪЗДУХА

Мрежата за мониторинг на радиоактивността на атмосферата на НИМХ- БАН, се състои от станции за пробовземане по цялата територия на страната и от 4 лаборатории в София, Варна, Бургас и Плевен (лабораторията в Пловдив прекрати работа от 1 юли 2017г.) Бета радиометрията на аерозолни филтри, атмосферни отлагания и валежи е основен, ежедневен метод за контрол на радиоактивността на атмосферата, тъй като преобладаващата част от техногенните биологично значими радионуклиди са бета-лъчители.

При интерпретацията на средните стойности трябва да се има предвид, че набирането и измерването на аерозолни проби през почивните и празнични дни е преустановено от 2009 г., но се запазват непрекъснатите наблюдения върху радиоактивността на атмосферните отлагания и валежите.

Средните месечни стойности на общата бета активност на атмосферния аерозол в приземния въздух, измерени 120 часа след пробовземането на филтъра, в София, Варна и Плевен през август 2017 г. варират от 1.8 до 5.4 mBq/m³. Средните стойности са близки и малко по-високи от тези през предходния месец. Максимална стойност на дневните концентрации е измерена на 2 август в Плевен.

Стойностите на дългоживущата обща бета активност на атмосферните отлагания и валежите в станциите от мрежата на НИМХ през август 2017 г. са в границите на фоновите вариации.

IV. ХИДРОЛОГИЧНА ОЦЕНКА НА РЕЧНИЯ ОТТОК¹

Общият обем на речния отток в страната за месец август е 624 млн. м³. Стойността му е с около 35% по-малка от стойността за месец юли 2017 г. и с 19% по-малка от тази за август 2016 г. Това е най-ниската стойност на оттока за месец август за последните 4 години.

През месец август в резултат на валежи в периодите 07-08.VIII, 12-14.VIII и 29-30.VIII са регистрирани краткотрайни повишения на речните нива на отделни измервателни пунктове по речната мрежа. Средномесечните водни количества на повечето от наблюдаваните реки в страната са около и под стойностите на месечните норми.

В Дунавския водосборен басейн обемът на речния отток за месец август е 289 млн.м³, което е с 45% по-малко от предходния месец и с 5% по-малко от август 2016 г. Вследствие на валежи в периодите 07-08.VIII, 12-14.VIII са регистрирани незначителни повишения на речните нива във

¹ Данните са за водни стоежи измерени в 08:00 ч. местно време, оперативна информация от автоматични станции и водни количества определени по временни ключови криви.

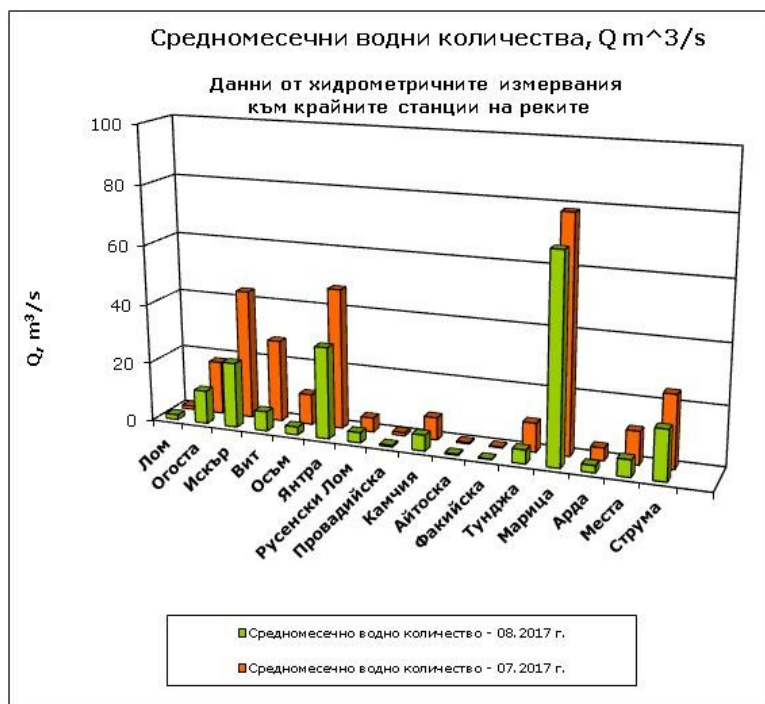
водосборите на: р. Огоста, р. Искър, р. Вит и р. Осъм - като най-значително е повишението на р. Искър при гр. Нови Искър с +83 см на 13.VIII. Средномесечните водни количества в по-голяма част от наблюдаваните пунктове са около и под месечните норми. Над тях са само в долното течение на р. Огоста, средното течение на р. Искър и във водосбора на р. Янтра.

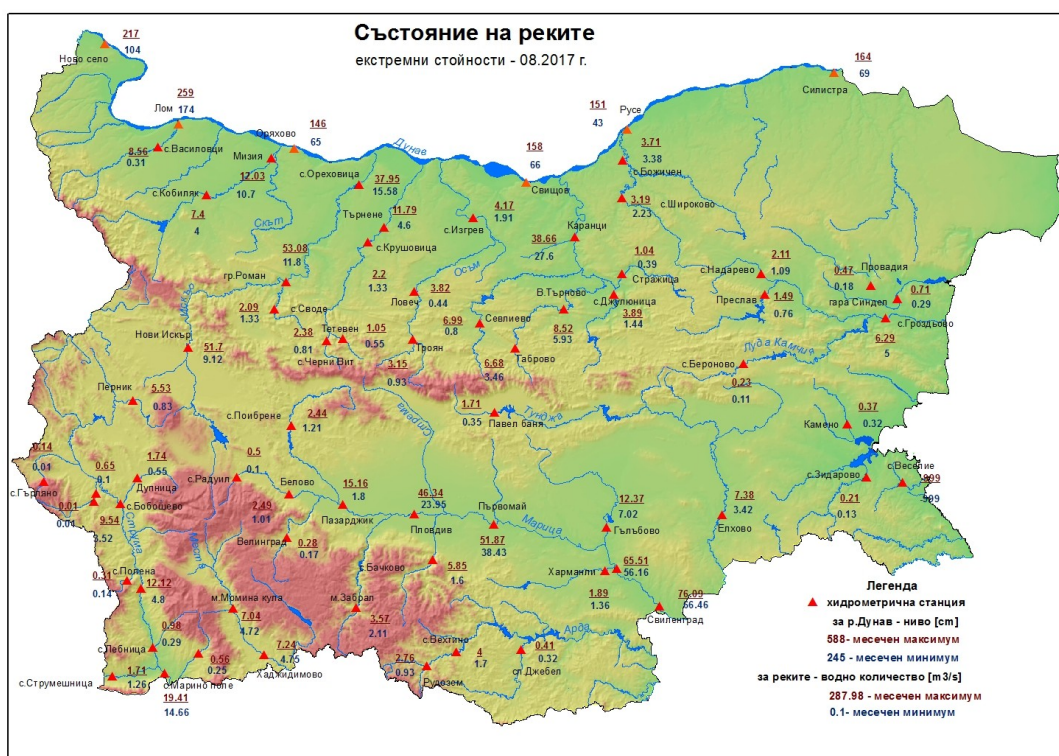
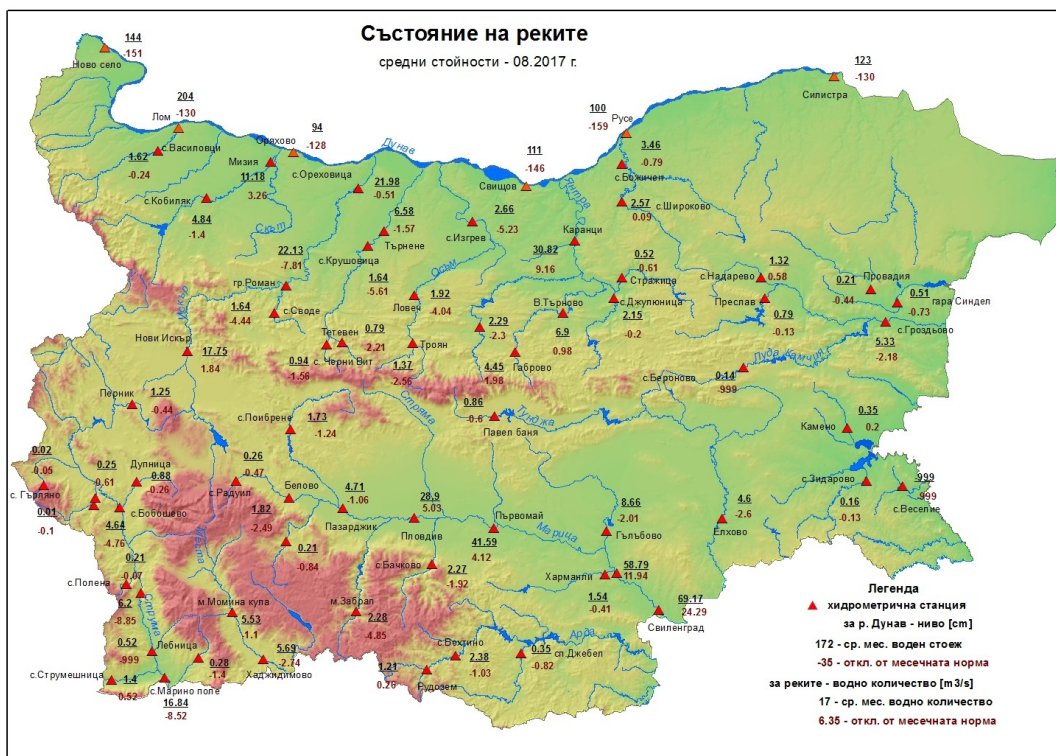
В Черноморския водосборен басейн обемът на речния отток за месец август е 34 млн. m³. Той е с 28 % по-малко спрямо месец юли и с 29 % по-малко от обема на оттока през месец август 2016 г. Вследствие на валежи в периода 29-30.VIII са отчетени незначителни повишения на речните нива в целия басейн до +18 см на р. Велека при с. Граматиково. Средномесечните водни количества на повечето измервателни пунктове на реките в басейна са под месечните норми, като само на р. Врана при с. Надарево и р. Айтоска при гр. Камено те са над месечните норми с до 1.3 пъти.

Обемът на оттока на Източнороморския водосборен басейн за месец август е 253 млн. m³. Той е с 19% по-малък спрямо месец юли и с 21% по-малък от обема на оттока през месец август миналата година. Средномесечните водни количества в по-голяма част от басейна са под месечните норми. Над тях с до 54% са стойностите на водните количества в средните и долните течения на р. Марица и в горното течение на р. Арда. В резултат на валежи в периодите 13-14.VIII, 21-23.VIII са отчетени незначителни повишения на водните нива в басейна. По-значителни са те във водосбора на р. Арда при гр. Рудозем - +25 см на 14.VIII, р. Бяла при с. Долно Луково- +44 см и р. Елховска при гр. Рудозем с +30 см на 22.VIII.

В Западнороморския водосборен басейн обемът на речния отток за месец август е 47 млн. m³, което е с около 38% по-малко от обема за юли и с 52 % по-малко спрямо август 2016 г. Вследствие на валежи в периодите 07-08.VIII, 13-15.VIII и 29-30.VIII са регистрирани незначителни повишения на речните нива в басейна, като по-съществено повишение е регистрирано на р. Струма при гр. Перник с до +63 см на 13.VIII. Средномесечните водни количества на всички наблюдавани реки в басейна са под стойностите на месечните норми с изключение на р. Струмешница при с. Струмешница, чието средномесечно водно количество е с 59 % над нормата за август.

През месец август средномесечните водни стоежи на р. Дунав при всички измервателни пунктове в българския участък са по-високи спрямо месец юли, но са под месечните норми.

V. СЪСТОЯНИЕ НА ПОДЗЕМНИТЕ ВОДИ

През август изменението на дебита на изворите се характеризираше с големи пространствени вариации и с преобладаваща тенденция на понижаване. Понижаване на дебита беше установено при 34 наблюдателни пункта или около 90% от наблюдаваните случаи. Най-съществено беше то в басейните на северно бедро на Белоградчишка антиклинала и платото Пъстрината, в Искрецки и Милановски карстови басейни, както и в басейните на Тетевенска и Преславска антиклинали, масива Голо Бърдо, студени пукнатинни води в Рило-Пирински и Източнородопски райони. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са от 26 до 57% от същите стойности,

регистрирани през юли. Повишение на дебита беше установено при 4 наблюдателни пункта или 10% от случаите. Най-съществено беше повишението на дебита в басейна на барем-аптски водоносен комплекс на Североизточна България и Куклен-Доброостански карстов басейн. В тези случаи средномесечните стойности на дебита на изворите са от 115 до 127% от същите стойности, регистрирани през юли.

През август за нивата на подземните води от плиткозалягащите водоносни хоризонти (тераси на реки, низини и котловини) пространствените вариации бяха с преобладаваща тенденция на понижаване. Понижаване на водните нива с 1 до 120 cm спрямо юли, бе установено при 61 наблюдателни пункта или около 88% от случаите, като най-съществено беше то за подземните води на места в терасите на реките Дунав (в част от Карабоазка низина), Огоста, Вит и Осъм, както и в Кюстендилска и Карловска котловини. Повишаване на водните нива от 1 до 59 cm бе установено в 8 наблюдателни пункта, като най-съществено беше то за подземните води на места в терасата на река Факийска и в Дупнишка котловина.

През август нивата на подземните води в Хасковски басейн предимно се понижиха с 6 до 12 cm.

Нивата на подземните води в сарматски водоносен хоризонт на Североизточна България имаха пространствено разнообразие на измененията с отклонения от средните стойности за юли от -10 до 14 cm и без изразена тенденция.

През август нивата и дебитите на подземните води в дълбокозалягащите водоносни комплекси и водонапорни системи имаха голямо пространствено разнообразие с много добре изразена тенденция на спадане. Отклонения от -110 до 10 cm и добре изразена тенденция на понижаване имаха нивата на подземните води в барем-аптски водоносен комплекс на Североизточна България. Предимно се понижиха с 5 до 32 cm нивата на подземните води в малм-валанжски водоносен комплекс на същия район на страната, като само в един от наблюдаваните случаи останаха без изменение.

Понижиха се нивата на подземните води в Средногорска водонапорна система с 9 cm, а се повишиха нивата в подложката на Софийски грабен, Ихтиманска водонапорна система и в приабонска система в обсега на Пловдивски грабен, съответно с 7, 3 и 1 cm.

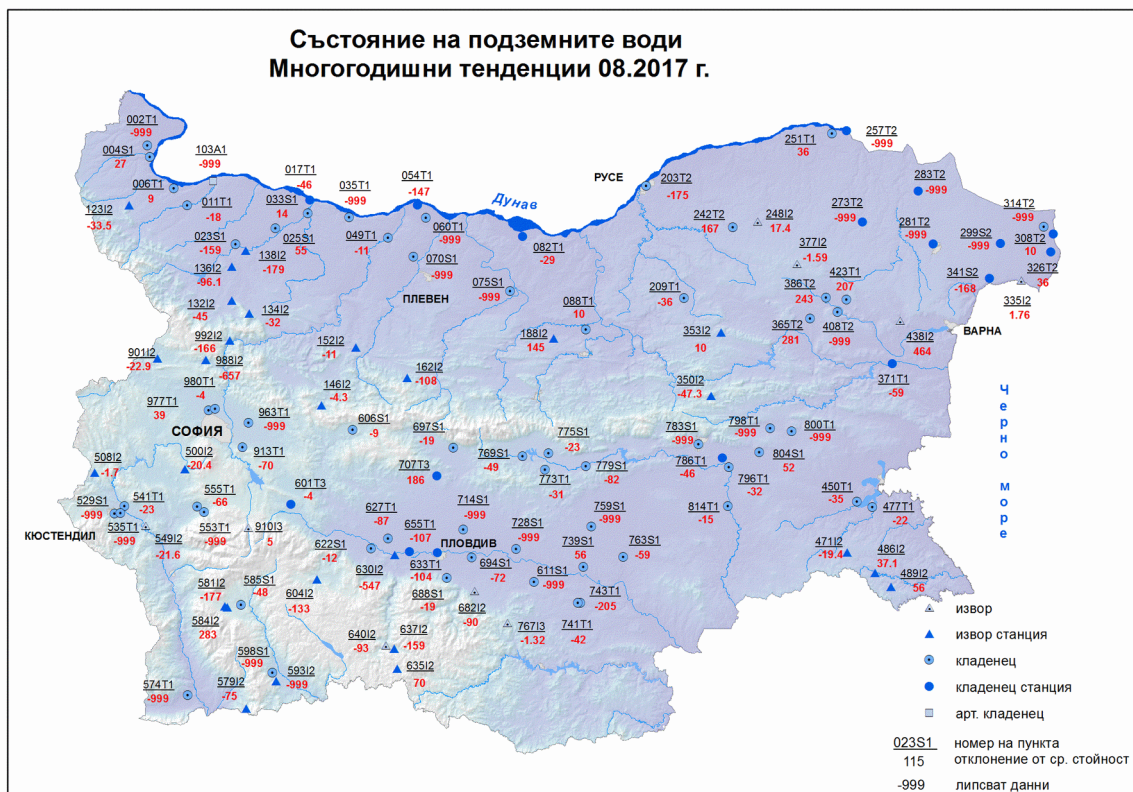
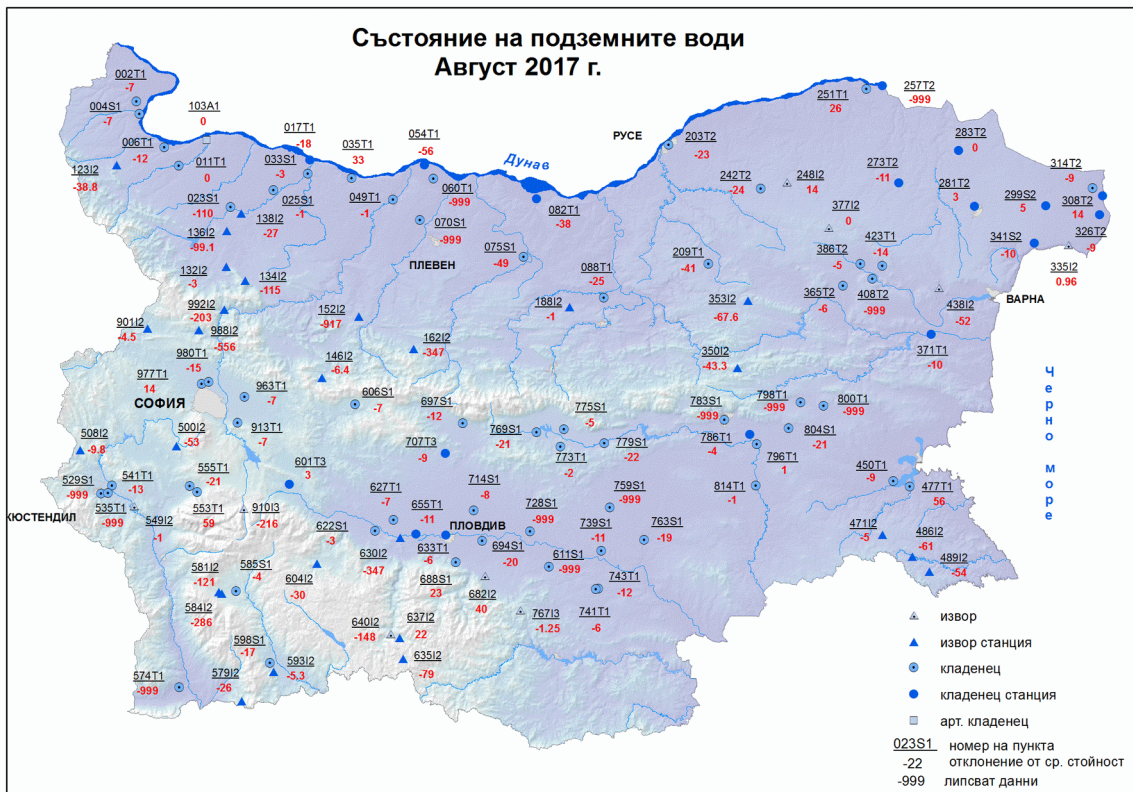
През август се понижи дебитът на подземните води във Варненски артезиански басейни и в обсега на Джермански грабен с 0.28 и 0.02 l/s. Без изменение остана дебитът на подземните води в обсега на Ломско-Плевенска депресия.

В изменението на запасите от подземни води през август беше установена много добре изразена тенденция на понижаване при 75 наблюдателни пункта или около 72% от случаите. Понижаването на водните нива (с 4 до 205 cm) спрямо нормите и средномногогодишните месечни стойности за август е най-съществено за подземните води на места в терасите на реките Дунав (Карабоазка низина), Огоста и Марица, в Софийска, Кюстендилска и Карловска котловини, в Хасковски басейн, на места в сарматски водоносен хоризонт и барем-аптски водоносен комплекс на Североизточна България.

Понижаване на дебита с отклонения от месечните норми за август от 1.32 до 657 l/s беше установено в 26 наблюдателни пункта, като най-съществено беше то в Бистрец-Мътнишки, Градешнишко-Владимировски, Нишавски, Искрецьки и Милановски карстови басейни, както и в басейна на студени пукнатинни води, Източнородопски район. В тези случаи понижението на дебита на изворите е от 27 до 44% от нормите за месец август.

Повишение на водните нива с 3 до 281 cm, спрямо нормите и средномногогодишните месечни стойности за август, беше най-голямо за подземните води на места в терасата на Огоста, в Сливенска котловина, на места в барем-аптски и малм-валанжски водоносни комплекси на Североизточна България, в Средногорска водонапорна система, както и в приабонска водонапорна система, в обсега на Пловдивски грабен.

Повишение на дебита с отклонения от месечните норми за август от 1.76 до 464 l/s беше установено в 9 наблюдателни пункта, като най-съществено беше то в Ловешко-Търновски, в части от Разложки и Настан-Триградски карстови басейни, както и в басейните на Преславска антиклинала и Стоиловска синклинала (район Странджа). В тези случаи повишението на дебита на изворите е от 126 до 163% от нормите за месец август.

Директор на НИМХ проф. д-р Христомир Брънзов
Телефон: 02 975 39 96
Факс: 02 988 03 80, 02 988 44 94
Телефонна централа: 02 462 45 00
1784 София, бул. "Цариградско шосе" 66
e-mail: office@meteo.bg
<http://www.meteo.bg>

РЕДАКЦИОННА КОЛЕГИЯ

Главен редактор доц. д-р Илиан Господинов
проф. д-р Валентин Казанджиев
доц. д-р Мария Коларова
доц. д-р Марта Мачкова
доц. д-р Снежана Балабанова
Редактор д-р Милена Аврамова

Част I. К. Стоев, доц. д-р И. Господинов, д-р Л. Бочева, доц. д-р Б. Ценова
Част II. Д. Жолева, доц. д-р В. Георгиева, проф. д-р В. Казанджиев
Част III. доц. д-р Е. Христова, доц. д-р Б. Велева
Част IV. д-р инж. Г. Кошинчанов, инж. В. Йорданова, инж. В. Стоянова
Част V. доц. д-р М. Мачкова
Уеб страница на Бюлетина. инж. Ц. Младенова

© Национален институт по метеорология и хидрология. Б А Н, 2017 г.

ISSN 1314-894X